

Підлісна Тетяна Віталіївна,

кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного управління та адміністрування, Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 29013, м. Хмельницький, вул. Героїв Майдану, 8, e-mail: tanyapidlisna05@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-7492-923X>

Pidlisna Tetiana Vitaliivna,

Candidate of Sciences in Public Administration, Associate Professor at the Department of Public Management and Administration, Leonid Yuzkov Khmelnytskyi University of Management and Law, 29013, Khmelnytskyi, Heroiv Maidanu str., 8, e-mail: tanyapidlisna05@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-7492-923X>

Бондар Дмитро Володимирович,

кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного управління та адміністрування, Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 29013, м. Хмельницький, вул. Героїв Майдану, 8, e-mail: dv_bondar@univer.km.ua, <https://orcid.org/0000-0001-5687-8910>.

Bondar Dmytro Volodymyrovych,

Candidate of Sciences in Public Administration, Associate Professor at the Department of Public Management and Administration, Leonid Yuzkov Khmelnytskyi University of Management and Law, 29013, Khmelnytskyi, Heroiv Maidanu str., 8, e-mail: dv_bondar@univer.km.ua, <https://orcid.org/0000-0001-5687-8910>.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ

Анотація. У статті розглянуто питання, пов'язані із забезпеченням основних напрямів державної політики у сфері безпеки в період дії надзвичайного стану. **Метою статті** є проведення аналізу основних напрямів реалізації державної політики у сфері безпеки в умовах надзвичайного стану в Україні. Питання реалізації безпеки охоплюють різні сфери діяльності: економіку, охорону правопорядку, державну оборону, демографію, гуманітарне забезпечення, екологію, виробництво та інші ключові напрями. Умови суспільного існування знаходяться під впливом форс-мажорних обставин та надзвичайних ситуацій, враховуючи наявність міждержавних конфліктів, терористичних актів, техногенних, природних та політичних загроз. З'ясовано, що політика безпеки спрямовується на дії, що мають протистояти загрозам політичного, соціально-економічного, екологічного та технологічного характеру розвитку країни на основі захисту від впливу постійних та раптових факторів впливу. **Наукова новизна** визначена, що ключові напрями безпеки є: військовий, політичний, соціальний, економічний, гуманітарний та екологічний. Безпека служить невід'ємним елементом існування держави з точки зору захисту території та громадян, визначення ідентичності, що має визначальний характер для населення. Основними суб'єктами зазначеної політики визначено: Президента України, Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України, центральні органи державної влади, які забезпечують впровадження державної політики безпеки відповідно до визначених об'єктів. **Висновки.** Встановлено, що у період дії надзвичайного стану, заходи безпеки посилюються за рахунок надання додаткових повноважень органам публічної влади та підвищеного контролю за громадянами, обмежень, примусових дій. Подальше формування політики безпеки, в т. ч. в умовах надзвичайного стану, має ґрунтуватися на принципах інноваційності, адаптивності, гнучкості, ефективності та динамічності, що дозволить державі адекватно реагувати на майбутні ризики та загрози.

Ключові слова: державна політика, безпека, надзвичайний стан, національні пріоритети.

CORE DIRECTIONS OF THE IMPLEMENTATION OF THE STATE POLICY IN THE AREA OF SECURITY WITHIN EMERGENCY CONDITIONS

Abstract. The article deals with issues related to ensuring the main directions of state policy in the field of security during a state of emergency. **The purpose of the paper** is to analyse the main principles of the imple-

mentation of state policy in the field of security in the conditions of a state of emergency in Ukraine. Security implementation issues cover various spheres of activity: economy, law enforcement, state defense, demography, humanitarian support, ecology, production and other key areas. The conditions of public existence are under the influence of force majeure circumstances and emergency situations, considering the presence of interstate conflicts, terrorist acts, artificial, natural and political threats. **Scientific novelty** it was found that the security policy is aimed at actions that should confront the threats of the political, socio-economic, ecological and technological nature of the country's development based on protection against the influence of permanent and sudden factors of influence. It was determined that the key directions of security are: military, political, social, economic, humanitarian and environmental. Security serves as an integral element of the state's existence from the point of view of protecting the territory and citizens, and defining identity, which has a defining character for the population. The main subjects of the specified policy are defined as: the President of Ukraine, the Verkhovna Rada of Ukraine, the Cabinet of Ministers of Ukraine, and central state authorities that ensure the implementation of the state security policy in accordance with the specified objects. **Conclusions.** It was established that during a state of emergency, security measures are strengthened due to the provision of additional powers to public authorities and increased control over citizens, restrictions, and coercive actions. Further formation of security policy, including in the conditions of a state of emergency, should be based on the principles of innovation, adaptability, flexibility, efficiency and dynamism, allowing the state to respond adequately to future risks and threats.

Key words: state policy, security, state of emergency, national priorities.

1. Вступ

Будь-яка політична, господарська чи суспільно-культурна діяльність у державі передбачає наявність певних сприятливих умов та чинників стабільності. Забезпечення необхідних умов, які дозволяють реалізовувати права та свободи людини, гарантувати територіальну цілісність, можливості підприємницької діяльності, розвитку ринкового середовища, високої якості життя, отримання суспільно важливих послуг, безпечного довкілля та існування, є ключовими напрямками формування державної політики у сфері безпеки. Безпека має багато аспектів, що впроваджується у різних сферах діяльності – економіці, охороні правопорядку, державній обороні, демографії, гуманітарному та продовольчому забезпеченні, екології, виробництві та інші важливих напрямках. Сучасні умови функціонування суспільства є досить мінливими та непередбачуваними та мають схильність до постійного впливу форс-мажорних обставин та надзвичайних ситуацій внаслідок прояву міждержавних конфліктів, терористичних актів, техногенних, природних та політичних загроз як населенню, так і країні в цілому. Саме існування держави в першу чергу залежить від дієвості реалізації політики у сфері безпеки, що доводять останні події, пов'язані з розповсюдженням пандемії COVID-19 та наслідками російського військового вторгнення в Україну. У процесі виникнення надзвичайного стану, коли на загальнодержавному рівні виявляються ситуації з людськими та матеріальними втратами, безперечно основні надії поклада-

ються на реалізацію державою функцій безпеки, які забезпечуються правовими, економічними, адміністративними, політичними, інституційними та ін. механізмами державного управління на основі дієвої політики у сфері безпеки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання, пов'язані з вивченням різних напрямів державної політики безпеки та проблематику діяльності в умовах надзвичайного стану, досліджували такі науковці як Б. Вишневський, С. Завгородня, М. Криштанович, О. Пошедін, Я. Пушак, Р. Ратушний, Г. Ситник, В. Франчук, М. Шевченко та ін. Виходячи з існуючого стану справ, посилені російським військовим вторгненням на Україну, особливої актуальності набуває дослідження спрямованості державної політики у сфері безпеки з урахуванням умов надзвичайного стану в Україні.

Мета дослідження. Метою статті є аналіз основних напрямів реалізації державної політики у сфері безпеки в умовах надзвичайного стану в Україні.

2. Визначення категорії «національна безпека»

Зміни у національних системах, які спираються на власні ресурси, знижують ефективність діяльності держави, враховуючи численні негативні впливи різноманітних криз та проблем. Постіндустріальні суспільства демонструють власну вразливість до критичних трансформацій. Держава має сьогодні розробляти інноваційні підходи до унеможливлення кризових явищ, оскільки традиційні інституційні альянси не у змозі гарантувати безпеку на

основі національних можливостей (Cvrtila V., Perešin A., 2014).

Небезпеку для суспільства та держави в цілому становлять загрози та кризи різного характеру та ступеню спричинених наслідків. Згідно дослідження (Hoffer E. E., 2011), ефективна модель управління наслідками кризи складається з циклів: підготовка до можливих загроз; відповідь на події, відновлення після того, як небезпека минула; пом'якшення майбутніх загроз шляхом залучення досвіду, отриманого з оцінки попередніх подій; повернення до стадії підготовки до реагування в разі майбутніх криз.

У системі державного управління постійно йде пошук оптимальних підходів до гарантування безпеки, виходячи з розуміння контексту проявів військової агресії, терористичних дій, кризових явищ в економіці та нестабільності. Філософія безпечного середовища базується на суспільних потребах та людських факторах. Політика безпеки спрямовується на дії, що мають протистояти загрозам політичного, соціально-економічного, екологічного та технологічного характеру розвитку країни на основі захисту від впливу постійних та раптових факторів (Круглов В. В., 2018). В складних системах (таких як регіон чи держава) є велика кількість елементів, які завдяки наявним функціям, можливостям та зв'язкам, дозволяють досягати встановлених цілей. Для досягнення існуючих цілей важливим є відсутність зовнішніх і внутрішніх загроз та обмежень щодо подальшого існування та розвитку, тобто ключовим аспектом зазначеного має слугувати стан безпеки та дії щодо його досягнення.

Існують різні визначення дефініції «безпека», тож дослідимо деякі з них. Так, окремі науковці вважають безпеку станом відсутності небезпеки; станом і відчуттям впевненості; свободи від небезпек, страху або нападу; свободою дій, які не супроводжуються відчуттям загрози, що визначається конкретною формою міжнародного порядку; умова для виживання; раціональний рівень життя. Є думка, що безпека виявляється як здатність до виживання, незалежності, ідентичності чи впевненості в розвитку. У аналізі безпеки розглядається виникнення негативно сприйнятих явищ, які включають виклики та загрози (Lubiewski P., 2020).

Безпекою можливо визначити знаходження системи у стані, за якого вона перебуває у цілісності, стабільності, здатності ефективно функціонувати та розвиватися та мати надійний захист наявних елементів (підсистем, сфер, об'єктів)

від існуючих впливів деструктивного характеру (Публічне адміністрування. Настільна книга державного службовця і політика. Понятійно-термінологічний словник, 2020; Глобальна та національна безпека: словник-довідник, 2016). Безпека є невід'ємним елементом існування держави з точки зору захисту території та громадян, визначення ідентичності, що має визначальний характер для населення. Секторальний підхід до аналізу гарантування безпеки дозволяє окреслити ключові напрями: військовий, політичний, соціальний, економічний, гуманітарний та екологічний.

Категорія «національна безпека» передбачає наявність системи забезпечення національної безпеки, що передбачає сукупність органів державної влади та недержавних структур, які відповідно до власних функцій та обов'язків забезпечують безпеку особи, суспільства та держави на різних рівнях (Криштанович М. Ф., Пушак Я. Я., Флейчук М. І., Франчук В. І., 2020.).

Норми Закону України «Про національну безпеку України» (Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р.) визначають спрямування державної політики у сферах національної безпеки та оборони щодо захисту: людини і громадянина (життя та гідність, конституційні права та свободи, умови життєдіяльності); суспільства (демократичні цінності, добробут, умови щодо сталого розвитку); держави (конституційний лад, суверенітет, територіальна цілісність, недоторканність); території, навколишнього природного середовища (в разі надзвичайних ситуацій). Відповідно до Закону України «Про національну безпеку України», у загальній державній політиці у сферах національної безпеки і оборони наявні відповідні об'єкти, на які діють суб'єкти формування та реалізації державної політики безпеки (рис. 1). Основними суб'єктами зазначеної політики можливо визначити: Президента України, Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України, центральні органи державної влади, які за рахунок власних функціональних можливостей, механізмів та інструментів забезпечують впровадження державної політики безпеки відповідно до визначених об'єктів.

Сучасна держава реалізує декілька безпекових функцій (Lubiewski P., 2020), а саме: зовнішня функція (підтримка відносин з іншими суб'єктами міжнародного права); внутрішня функція (забезпечення безпеки всередині країни); економіко-організаційна функція (реалізація економічної політики державою); соціальна функція (забезпечення мінімальних умов існу-

Рис. 1. Основні об'єкти державної політики у сфері національної безпеки

вання населення); культурна функція (забезпечення доступу до культурних благ); освітня функція (забезпечення доступу до освіти); функція охорони здоров'я (забезпечення відповідної кількості закладів охорони здоров'я); природоохоронна функція (формування основи для запобігання деградації та збереження існуючого стану навколишнього природного середовища).

У розширеному підході до безпеки має гарантуватися не лише виживання суб'єкта, а й створюватися свобода розвитку. Будь-яка діяльність, пов'язана із прагненням до безпеки, характеризується визначеною метою, що включає цілі, місію, бачення та стратегії. Держава, яка прагне розвиватися, має захищатися від небезпек, що передбачає вжиття заходів для їх запобігання та мінімізації наслідків. Заходи забезпечення належної безпеки досягається шляхом реалізації стратегії, яка була розроблена на основі зіставлення цілей із можливостями їх фактичної реалізації. Змістове наповнення стратегічного документу має враховувати потенційні наслідки геостратегічного розташування країни, можливі напрямки розвитку політики державної безпеки, прогнозовані військові загрози, наслідки переваги військового потенціалу можливих супротивників та можливості їх нейтралізації, ймовірний характер майбутніх загроз, а також довід, привнесений сучасними військовими конфліктами та кризовими явищами (Ratusznyj R., Wiśniewski B., Sander G. G., Pantya P., 2021).

Для подолання локальних і глобальних викликів є необхідність в інтегрованій системі гарантування державою безпеки в умовах постійного виникнення нових загроз, що характеризуються високою динамікою змін. При цьому слід підкреслити, що фундаментальними державними атрибутами є: політична система; система влади; територія; суверенітет; грома-

дяни. Держава як головний суб'єкт відіграє роль гаранта безпеки, реалізуючи прийняті стратегічні цілі та завдання, які з них випливають.

3. Реалізація державної політики в сфері безпеки в умовах надзвичайного стану

Особливим випадком є реалізація державної політики в сфері безпеки в умовах надзвичайного стану. Надзвичайний стан визначається в якості особливого правового режиму, який вводиться в разі виникнення надзвичайних ситуацій, що може спричинити людські та матеріальні втрати, створити загрозу життю та здоров'ю громадян; при спробі насильницького захоплення державної влади або зміни конституційного ладу України. Вказані дії вимагають делегування органам публічної влади повноважень, які унеможливають загрози та гарантують безпеку громадян, стабільне функціонування економічної системи, органів публічної влади, захист конституційного ладу, з можливим обмеженням конституційних прав і свобод фізичних та юридичних осіб на певний визначений строк (Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 р.)

В разі введення надзвичайного стану (Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 р.) виникають певні особливості, пов'язані з функціонуванням органів публічної влади, суспільно-політичною діяльністю, розпорядження майном та дотримання окремих конституційних прав. У період дії надзвичайного стану заходи безпеки посилюються за рахунок надання додаткових повноважень органам публічної влади, які спільно з військовим командуванням здійснюють заходи щодо ліквідації загроз безпеці, встановлення нормалізації обстановки та забезпеченням конституційних норм. Додатковими заходами можуть бути посилення контролю за громадянами (комен-

дантська година, перевірка документів, огляди), обмеження (заборона зміни місця проживання, вилучення зброї, особливі правила інформаційного обміну), примусові дії (евакуація, квартирна повинність, використання ресурсів суб'єктів господарювання, відчуження майна).

Надзвичайний стан, введений відповідно до Указу Президента України з 21 лютого 2022 р. (Про введення надзвичайного стану в окремих регіонах України: Указ Президента України від 23.02.2022 р.), що затверджений Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення надзвичайного стану в окремих регіонах України» (Про затвердження Указу Президента України «Про введення надзвичайного стану в окремих регіонах України»: Закон України від 23.02.2022 р.) на території 22 областей України та м. Києва, передбачає низку вищевказаних обмежувальних заходів та створення оперативних штабів з метою координації дій органів публічної влади, підприємств, установ і організацій, враховуючи дію правового режиму надзвичайного стану.

Виходячи з норм чинних законодавчих актів у сфері безпеки, реалізація державної політики в період надзвичайного стану має відповідний інструментарій, що дозволяє посилити дієвість гарантування різних напрямів безпеки в державі. В той же час, реалізація необхідних напрямів безпеки передбачає функціонування особливого режиму життєдіяльності громадян, здійснення власних повноважень органами публічної влади, ведення суб'єктами господарювання виробничої діяльності та надзвичайний правовий режим в межах відповідної території, на якій впроваджено надзвичайний стан.

Виходячи з проблематики функціонування надзвичайного стану, державне управління має забезпечувати суворий контроль за фінансовою системою, економією бюджетних коштів та оптимальним функціонуванням сфери безпеки на різних рівнях і секторах діяльності. Необхідними детермінантами безпеки держави, особливо в умовах надзвичайного стану, мають стати (Ratusznyj R., Wiśniewski B., Sander G. G., Pantya P., 2021):

– інноваційність (здатність упроваджувати нові рішення в дії, процеси, структури та сферу методів управління);

– адаптивність (здатність пристосовуватися до змін у суспільних настроях та очікуваннях, правових нормах, доступності ресурсів);

– гнучкість (регулювання параметрів ключових органів, зміна напрямів дій та стратегії, створення спільних організацій та коаліцій);

– ефективність (можливість підтримувати високий рейтинг суспільної довіри);

– динамічність (здатність реагувати на зміни навколишнього середовища).

З точки зору держави важливо визнати, що безпека пов'язана з захистом національних інтересів на основі збереження власного існування та ідентичності (забезпечення суверенітету та територіальної цілісності, політичного режиму, соціальної та економічної системи). Систему державної безпеки мають утворювати всі взаємопов'язані напрями та засоби, які реалізують завдання по гарантуванню безпеки, що належним чином сформовані, підтримувані та підготовлені до виконання. Держава організовує та забезпечує систему безпеки в умовах надзвичайного стану, орієнтуючись на норми національного та міжнародного права, особливі режими функціонування та узгоджуючи з потребами та соціально-економічними можливостями.

4. Висновки

Питання реалізації державної політики безпеки знаходиться у площині визначення мети, завдань, способів та інструментів, що дозволять забезпечити захист звичного способу життя, інтересів людини, суспільства та держави від загроз, які постійно виникають. У межах дослідження була з'ясована сутність поняття безпеки та суб'єктно-об'єктний склад системи реалізації функцій держави у сфері національної безпеки. У процесі поступового розвитку сфера безпеки почала охоплювати національні інтереси, всю множину існуючих зовнішніх і внутрішніх ризиків, викликів та загроз у різних сферах діяльності суспільства та людини, а також можливості держави використовувати власні функції щодо їх захисту. Аналіз окремих законодавчих актів, демонструє особливості правового режиму в період дії надзвичайного стану та напрями й інструменти впровадження державної політики безпеки. Інструментарій реалізації державної політики в умовах надзвичайного стану має досить чіткі та жорсткі межі, що передбачає особливий режим функціонування органів публічної влади та підприємств, установ і організацій, діяльність спеціально створених координаційних штабів, посилений контроль за громадянами, використання обмежень. Подальше формування політики безпеки, в т. ч. в умовах надзвичайного стану, має ґрунтуватися на принципах інноваційності, адаптивності, гнучкості, ефективності та динамічності, що дозволить державі адекватно реагувати на майбутні ризики та загрози.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ: —

1. Cvrtila V., Perešin A. New security models and public-private partnership. *Collegium antropologicum*. 2014. № 38(1). P. 195–204.
2. Hoffer E. E. *Consequence Management. Fighting Back: What Governments Can Do About Terrorism*. Stanford University Press, 2011. P. 205–221.
3. Круглов В. В. Роль державно-приватного партнерства у сфері безпеки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 12. С. 107–110.
4. Lubiewski P. State security in the systemic aspect. *Zeszyty Naukowe SGSP*. 2020. №74(2). P. 127-140.
5. Публічне адміністрування. Настільна книга державного службовця і політика. *Понятійно-термінологічний словник / К. О. Ващенко, Р. Г. Щокін, Є. О. Романенко, Л. М. Акімова [уклад.]*. Київ: ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом», 2020. 764 с.
6. Глобальна та національна безпека: словник-довідник / уклад.: Г. П. Ситник, О. І. Пошедін, М. М. Шевченко, С. П. Завгородня, М. Г. Орел; за заг. ред. Г. П. Ситника. К.: НАДУ, 2016. 164 с.
7. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення : монографія / Криштанович М. Ф., Пушак Я. Я., Флейчук М. І., Франчук В. І. Львів : Сполом, 2020. 418 с.
8. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.
9. Ratusznyi R., Wiśniewski B., Sander G. G., Pantya P. Introduction to Deliberations on State Security Strategy. *Internal Security*. 2021. № 13(1). P. 7-18.
10. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 р. № 1550-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text>.
11. Про введення надзвичайного стану в окремих регіонах України: Указ Президента України від 23.02.2022 р. № 63/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/63/2022#Text>.
12. Про затвердження Указу Президента України «Про введення надзвичайного стану в окремих регіонах України»: Закон України від 23.02.2022 р. № 2101-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2101-20#n2>.
2. Hoffer, E. E. (2011). *Consequence Management. Fighting Back: What Governments Can Do About Terrorism*. Stanford University Press, 205–221.
3. Kruhlov, V. (2018) Rol derzhavno-pryvatnoho partnerstva u sferi bezpeky [The role of public-private partnership in the field of security]. *Investytsiiji: praktyka ta dosvid*, 12, 107–110 [in Ukrainian].
4. Lubiewski, P. (2020). State security in the systemic aspect. *Zeszyty Naukowe SGSP*, №74(2), 127–140.
5. Akimova, L. M. (2020). *Publichne administruvannia. Nastilna knyha derzhavnogo sluzhbovtsia i polityka. Poniatiino-terminolohichni slovnyk* [Public administration. Civil servant's desk book and politics. Conceptual and terminological dictionary]. Kyiv: PrAT «VNZ «Mizhrehionalna Akademiia upravlinnia personalom» [in Ukrainian].
6. Sytnyk, H. P. (2016). *Hlobalna ta natsionalna bezpeka: slovnyk-dovidnyk* [Global and national security: a dictionary]. Kyiv: NADU [in Ukrainian].
7. Kryshtanovych, M. F., Pushak, Ya. Ia., Fleischuk, M. I., Franchuk, V. I. (2020). *Derzhavna polityka zabezpechennia natsionalnoi bezpeky Ukrainy: osnovni napriamky ta osoblyvosti zdiisnennia : monohrafiia* [State policy of national security of Ukraine: main directions and features of implementation. : monograph] Lviv : Spolom [in Ukrainian].
8. The Law of Ukraine (2018). *Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy* [On the national security of Ukraine]. *Zakonodavstvo Ukrainy*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.
9. Ratusznyi, R., Wiśniewski, B., Sander, G. G., Pantya, P. (2021). Introduction to Deliberations on State Security Strategy. *Internal Security*. 13(1), 7–18.
10. The Law of Ukraine (2000). *Pro pravovyi rehym nadzvychainoho stanu* [On the legal regime of the state of emergency]. *Zakonodavstvo Ukrainy*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text>.
11. Decree of the President of Ukraine (2022). *Pro vvedennia nadzvychainoho stanu v okremykh rehionakh Ukrainy* [About introduction of a state of emergency in separate regions of Ukraine]. *Zakonodavstvo Ukrainy*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/63/2022#Text>.
12. The Law of Ukraine (2022). *Pro zatverdzhennia Ukazu Prezydenta Ukrainy «Pro vvedennia nadzvychainoho stanu v okremykh rehionakh Ukrainy»* [About approval of the Decree of the President of Ukraine «About introduction of a state of emergency in separate regions of Ukraine»]. *Zakonodavstvo Ukrainy*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2101-20#n2>.

REFERENCES: —

1. Cvrtila, V., Perešin, A. (2014). New security models and public-private partnership. *Collegium antropologicum*, 38(1), 195–204.